

Színes múzeumi körutazás

Egyesületünk salgótarjáni osztálya minden évben szervez egy-egy, a családtagokkal kiegészülő nyári kirándulást olyan helyekre, ahol szakmáink történetének emlékhelyeit is felkereshetjük. Így ez évben a Dunántúl középső részén tettünk négynapos kirándulást.

Az ötletet az ott található bányamúzeumok, történeti bemutatók, emlékhelyek felkeresése adta, melyet kiegészítettünk olyan nevezetes létesítmények felkeresésével, melyek nem kötődnek korábbi szakmai működési területeinkhez, de meglátogatásuk a kirándulást színessé és azoknak is érdekesebbé tette, akik nem csupán a „bányászat történetére” voltak kíváncsiak. Az egyes felkeresett látnivalók leírásával itt nem kötjük le a tisztelt olvasók idejét és figyelmét, csak azokról az élményekről számolunk be, ami nincs benne a nyomtatott vagy internetes „nagykönyvekben”.

Kirándulásunk pénteken reggel indult azzal, hogy az egyik budapesti kohász „szentélyt” kerestük fel, ami konkrétan az Öntödei Múzeum meglátogatását jelentette. Nem idézzük a legújabb, hivatalos, teljes nevét – nekünk ez a megszokott és fontos! Mivel a résztvevők nagy része esetenként több évtizede tagja az OMBKE-nek, de még nem volt dolga az Egyesület központjában, így ott is látogatást tettünk, mivel – sokaknak közsismerten – e két hely közel esik egymáshoz. Az első napon még meglátogattuk Székesfehérváron a Bory-várat, és időztünk egy kicsit a város régi részében. Szálláshelyünket Balinkán foglaltuk le, ott aludtunk három éjjel, ahol reggelit és vacsorát is kaphattunk, s bár a táborban 260 vendéget tudnak egyidejűleg fogadni, az általunk ott töltött hosszú hétvégén miénk volt a tábor, azaz szinte senki nem lakott rajtunk kívül akkor ott, eltekintve a hangulatot kedvezően befolyásoló, csodálatos természetes zenei háttérrel adó madárseregétől.

Második napunk egy igazi bányában kezdődött, igaz nem szénről volt szó, a Gánton levő Balás Jenő Bauxitbánya Múzeumot néztük meg, elsősorban az ott látható kiállítást. Az egész kitermelt bányagödör bejárása „nem fért bele” tervezett

programukba. Ezután témaváltás, Csákvár, a Fazekas Múzeum következett. Tapasztalhattuk, hogy a tűzálló agyag nem csak szakmánkhoz kellett, a fazekasok is sokféle, közvetlenül tűzbe vagy tűzhelyre tehető edényt alkottak belőle. Külön színt jelentett, hogy – szombat lévén ottlétünk napja – éppen falunapot tartottak, melyben szerepelt a fazekas mesterséget a maga valóságában megismertető bemutató, melynek során a szemünk láttára lett egy-egy maroknyi agyagból kis korsó, tálcscska és tányér – legalábbis kialakítva –, a száradást és az égetést természetesen nem várhattuk meg.

Következő úti célunk Oroszlány volt, pontosabban Majkpuszta, ahol egy egész csoport program jött össze. Az előzőekben említett gánti bányajárásba és fazekas bemutatóba egészen belefáradtunk, ezért ebéd következett a szép tóparton levő étteremben, amit a kamalduliak kolostorának megtekintése követett. Itt, szakmánkhoz kötődően, nagyon szép kivitelű öntöttvas kályhákat láthattunk, melyek egy részén KALÁN felirat volt olvasható. Szakmai programunkba tartozott a megmaradt XX. sz. aknánál létrehozott bányamúzeum meglátogatása is (1.kép). Mivel már erősen alkonyodott, s hagyományainkhoz más is tartozik, mint a szénbányászat tisztelete, a bor dicséretével Mórton fejeztük be napunkat, természetesen a Bormúzeumban, ahol vacsorát kaptunk és ismeretséget kötöttünk néhány fajta jó móri borral.

Vasárnap könnyedebb programunk volt. Elsőként Zircen álltunk meg, ahol lehetőség adódott misén részt venni az apátsági nagytemplomban. Éppen Úrnapja volt körmenettel. Aki inkább mást akart csinálni, megnézhetette a híres műemlék könyvtárat és a természettudományi kiállítást (gyönyörű bemutatója az erdei vadaknak!). Innen Herend következett, a porcelánművészet hazai fellegvára, de „szakmánk” sem maradt ki

egészen, az utolsó megállónk Várpalota, a Thury-várban levő Bányászattörténeti Gyűjtemény megtekintése volt. Itt szabadjon megemlíteni, hogy a két háború között egy ideig az SKB vezetése alatt a szénbányászattal kapcsolatos történelmünk közös volt.

A hétfő már a hazatérés napját jelentette. Kissé korai látogatóként (mivel a hivatalos nyitás előtt kb. fél órával kértünk bebocsátást, sikerrel) „utánajártunk” Székesfehérváron az Alumíniumipari Múzeumban, hogy mi és hogyan történik a bauxittal, míg abból az ismert eszközeink el nem készülnek.

Mivel Salgótarjában nincs igazán jó fürdési, strandolási lehetőség, ezért több útitársunk örömmel él ilyen lehetőség kihasználásával, ha azt alkalmasan be tudjuk illeszteni úti programunkba. Ezt most a Velencei-tó partján Agárd melegvízes fürdési lehetősége kínálta számunkra. Aki nem annyira kötődik a vízhez, sétát tehetett a tó partján fekvő településen. Elmondhatjuk, hogy a négynapos programot sikerrel teljesítettük. Segített a jó hangulatban, hogy útitársaink régóta együtt tesznek hasonló utakat, és az időjárás is kegyes volt hozzánk, se túlzott meleg nem fárasztott minket, se esernyőink igazi alkalmazására nem kellett sort keríteni. Elhatároztuk, hogy jövőre is megyünk kirándulni. Ha megvalósul a Pécsre tervezett Bányász-Kohász-Erdész Találkozó, lehet, hogy oda megyünk mi is.

✍️ Liptay Péter

■ 1. kép. Az Oroszlányi Bányamúzeum bejáratánál

Megemlékezés és szakmai nap Mindszenten

Az OMBKE Fémkohászati Szakosztály Kecskeméti Helyi Szervezete a Tiszántúliai Társaságának szervezésében megemlékezéssel kiegészített szakmai napot tartott 2009. október 9-én Mindszenten.

A rendezvény résztvevői délután 3 órakor a mindszenti temető bejáratánál találkoztak, ahonnan egyik alapító tagunk, *Vass Sándor* gépészmérnök kollégánk sírjához vonultak. Vass Sándor 2009. június 14-én hunyt el, temetésén a tagtársak közül sokan nem tudtak részt venni. A sírnál *Dánfy László* elnök, megköszönve a tagság együttérző támogatását, röviden visszaemlékezett a helyi szervezet jogelőd szervezetének mindszenti megalakulásában támogató szerepet vállaló kollégáinkal történt első találkozására és az 1975. évi megalakuláshoz vezető szervezési munkára. Kiemelte, hogy a Hódmezővásárhelyi Fémipari Vállalat Mindszenti Gyáregységének vezetését akkor ellátó Vass Sándor gyáregységvezető és *Széll Pál* főmérnök szervező munkája nélkül nem alakulhatott volna ki a máig is jól működő helyi szervezeti rész.

Ezt követően *Széll Pál* gépészmérnök kollégánk, a Tiszántúliai Társaságának vezetője, baráti érzelmektől sem mentes visszaemlékezésében részletesen ismertette elhunyt tagtársunk emberi és szakmai életútját, amelyben kitért a lokálpatrióta Vass Sándor Mindszent település fejlesztésében kifejtett tevékenységére is (1. kép). Az emlékbeszédeket követően elhelyeztük a helyi szervezet koszorúját és a magunkkal hozott virágokat az eltávozott, de továbbra is köztünk, emlékeinkben élő kollégánk sírjára.

A szakmai nap során Mindszenten egy helyi egyéni vállalkozó, *Pálinkó Imre* műanyag fröccsöntő üzemét kerestük fel. Az üzemben több nagyteljesítményű gépen játékok és édesipari termékek csomagolására használt anyagok gyártása folyik. Az üzem jelentős saját tervezésű és gyártású szerszámkészlettel rendelkezik, de mellette bérelt szerszámokkal is folyik a termelés. A szerszámok tervezését, javítását és gyártását a szomszédos Szegváron és a közeli Szegeden lévő vállalkozókkal kiépített kapcsolat teszi lehetővé. Az egész tevékenység kiváló gyakorlati megvalósítása az oly sokszor emlegetett kis-

és közepes vállalati formának, melynek életképességét ez a mindszenti példa is igazolta.

A résztvevők ezt követően egy másik helyi „nevezetességnek” számító vállalkozót kerestek fel. *Annus Gábor* magát „népi szobrásznak” tartja, aki bronzhatású külső megjelenés-

rel rendelkező betonszobrokat és emlékműdíszeket készít. Mindszentben több városi díszkúton is megtalálhatók az általa készített plakettek. A „bronzbetonnak” az is előnye, hogy nem esik áldozatul az itt is elharapódzott „fémgyűjtésnek”. A műhely mellett kialakított kiállítás megtekintése után felkerestük a néhai Vass Sándor barátunk által üzemeltetett, ma már sajnos bezárt Vass Öntödét, ahol visszaemlékeztünk az ott töltött kellemes baráti együttlétekre és a finom csengődi borokra.

A résztvevők a Tisza partján lévő Halászcserda különtermében rendhagyó gyászszakestélyen üntették korsóikat, utolsó Jó szerencsét! kívánva, elhunyt tagtársuk emlékére (2. kép). Az est további részében *Dánfy László* elnök átadta az elmúlt OMBKE közgyűlésen kitüntetett tagjainknak azokat az egyesületi kitünteté-

téseket, amelyeket akadályoztatásuk miatt személyesen nem tudtak átvenni. *Kiss Molnár Imre* gépészmérnök Egyesületi Plakett, *Bánfi János* és *Rajos Tibor* gépésztechnikusok Egyesületi Oklevél kitüntetésben részesültek. A helyi szervezetbeli több évtizedes lelkes munkájukat megköszönve *Dánfy László* elnök tolmácsolta az OMBKE elnökének és a Fémkohászati Szakosztály vezetőségének gratulációját a kitüntetetteknek. Az eseményekben és szakmai láttnivalókban gazdag programot követően a rendezvény fehér asztal mellett folytatódott, a konyha kiváló készítményeinek és a nemes italoknak mustrájával, melyben a résztvevők nagy igyekezetet mutattak. Az alkalomhoz igazodóan a szokásos zene és mozgásgyakorlat ezúttal elmaradt.

Dánfy László

■ 1. kép. Széll Pál megemlékezése Vass Sándor sírjánál

■ 2. kép. A gyászszakestély korsója